

Posudek bakalářské práce Mgr. Moniky Šrámkové: Matky a otcové v komunikaci se školou

Vedoucí práce: PhDr. Irena Smetáčková, Ph.D.

Sledovaná bakalářská práce zkoumá zapojení otců a matek do komunikace se školou, významy této komunikace v rodině a také postupy, které rodina volí směrem ke škole.

Text práce je podložen studiem odborné literatury. Její výběr odpovídá plně tématu práce, Autorka se věnuje sociální komunikaci a interakci, vztahům rodiny a školy a genderovému hledisku.

Cílem práce bylo podívat se právě na genderové hledisko ve škole, resp. v komunikaci se školou v případě otců a matek. Výzkum byl realizován jako čtyři případové studie, ve kterých byly vedeny položené rozhovory s rodiči, dětmi a učiteli. Všechny děti byly žáky druhého ročníku, jejichž rodiče se do výzkumu přihlásili a všechny děti byly chlapci. Výsledky tedy odpovídají pozicím aktérů na prvním stupni základní školy.

Analýza dat odpovídala postupům vhodným pro kazuistické šetření. Díky nim byly vyčleněny čtyři kategorie, hlavní tematické oblasti: definování role rodiny a školy, komunikační kanály, vynucená komunikace (normální je nekomunikovat) a genderový rozměr komunikace.

Tyto základní kategorie jsou dále probrány detailně v samostatných kapitolách. Cením si zejména označení některých ambivalentních jevů, např. míry komunikace se školou, kterou vyžadují učitele. Nejsilnější je kapitola o generové tematice, která přináší velmi zajímavé výsledky. Uvažovala autorka v tomto kontextu o rozdělení rolí mezi rodiči jako o mocenské strukturaci rodinné situace, která může být velmi rozdílně v jednotlivých rodinách vnímána (např. přes definici moci matky)? Na konci každé z kapitol bych uvítala nějaké shrnutí.

Další částí je srovnání v rámci jednotlivých instancí (rodiny a školy). Akcentováno je opět hledisko genderu, kterému jsou ostatní podřízena. Možná měly tabulky se strukturací témat být zařazeny před touto srovnávací kapitolou k lepší orientaci čtenáře.

Otázka k obhajobě směřuje k vedení práce s výsledky. Zajímalo by mě, jestli autorka nezvažovala zpracovat výsledky také směrem zpět k rodinám, které by ukázalo rozdíly mezi rodinami a jejich pojetím vztahu ke škole, včetně pohledu učitele na tyto odlišnosti. Tedy, že by se nakonec práce vrátila zpět ke kazuistické formě. Myslím, že by to přineslo velmi zajímavé výsledky. Tím nijak nezpochybnuji současné pojetí práce.

Text Moniky Šrámkové splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji jí k obhajobě a navrhuji hodnotit výborně až velmi dobře podle obhajoby.

Praha 9.6.2013

Ida Viktorová